

DROŠĪBAS VADLĪNJAS INDIVIDUĀLAJIEM AIZSARDZĪBAS LĪDZEKĻIEM [IAL]

IEVADS

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/425 (2016.gada 9.marts) par individuāliem aizsardzības līdzekļiem un ar ko atceļ padomes Direktīvu 89/686/EK (turpmāk – Regula).

Regula attiecas uz Eiropas Savienības (turpmāk – Savienības) tirgū jauniem individuāliem aizsardzības līdzekļiem (turpmāk IAL), kas tiek laisti tirgū, proti, tie ir vai nu jauni IAL, ko izgatavojis ražotājs, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā, vai arī tādi IAL – gan jauni, gan lietoti, ko importē no trešās valsts.

IAL PIEMĒRI, UZ KURIEM ATTIECAS DIREKTĪVA

Drošības ķiveres

Respiratori

Dzirdes orgānu aizsargi

Metināšanas maskas

Ceļu aizsargi

Sejas maskas

Aizsargājoši apavi

Aizsargājoši cimdi

TIESISKAIS REGULĒJUMS

IAL atbilstība Latvijā tiek kontrolēta saskaņā ar šādiem normatīvajiem aktiem:

- Patērētāju tiesību aizsardzības likums;
- Preču un pakalpojumu drošuma likums;
- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/425 (2016.gada 9.marts) par individuāliem aizsardzības līdzekļiem un ar ko atceļ padomes Direktīvu 89/686/EK

Definīcija

IAL ir:

- 1) aprīkojums, kas projektēts un ražots, lai persona to nēsātu vai turētu aizsardzībai pret vienu vai vairākiem riskiem minētās personas veselībai vai drošībai,
- 2) IAL aprīkojumam paredzētas apmaināmas detaļas, kuras ir būtiskas aprīkojuma aizsargfunkcijas nodrošināšanai,
- 3) IAL aprīkojumam paredzētas savienošanas sistēmas, kuras persona nenēsā vai netur un kuras projektētas tam, lai minēto aprīkojumu savienotu ar kādu ārēju ierīci vai drošu atbalsta punktu, kuri nav projektēti tam, lai būtu pastāvīgi pievienoti, un kurus pirms lietošanas nav nepieciešams nostiprināt.

“Darīt pieejamu tirgū” nozīmē, veicot komercdarbību, par maksu vai bez maksas jebkādas IAL piegādāt izplatīšanai vai izmantošanai Savienības tirgū;

“Laist tirgū” nozīmē IAL pirmo reizi darīt pieejamu Savienības tirgū.

Regula neattiecas uz IAL:

- a) kuri projektēti speciāli bruņoto spēku vajadzībām vai sabiedriskās kārtības uzturēšanai;
- b) kuri projektēti paš aizsardzībai, izņemot IAL, kas paredzēti sporta nodarbībām;
- c) kuri projektēti personīgai lietošanai aizsardzībai pret:
 - i) atmosfēras apstākļiem, kas nav ekstremāli,
 - ii) mitrumu un ūdeni trauku mazgāšanas laikā;
- d) ko lieto vienīgi uz tādiem kuģiem vai gaisa kuģos, uz kuriem attiecas attiecīgie starptautiskie līgumi, kas piemērojami dalībvalstīs;

e) kuri paredzēti lietotāju galvas, sejas vai acu aizsardzībai un uz kuriem attiecas Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas Noteikumi Nr. 22 “Vienoti noteikumi par motociklu un mopēdu vadītāju un pasažieru aizsargķiveru un to aizsargstiklu apstiprināšanu”.

SASKAŅOTIE STANDARTI

Eiropas saskaņotie (harmonizētie) standarti ir Eiropas līmeņa standarti, kuros noteiktas tehniskās specifikācijas, kuras pieņēmusi Eiropas Standartizācijas Komiteja (CEN) un tādēļ, saskaņā ar līgumu, tie ir saistoši visām dalībvalstīm. Atsauces uz standartiem jāpublicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī, lai nodrošinātu atbilstības pieņemumu.

IAL tiek izstrādāts personas aizsardzībai pret vienu vai vairākiem veselībai vai drošībai bīstamiem faktoriem un atkarībā no potenciālā riska IAL ir iedalīti trijās kategorijās.

IAL klasificē atbilstoši Regulas I pielikumā noteiktajām riska kategorijām un piemēro attiecīgo atbilstības novērtēšanas procedūru:

ATBILSTĪBU NOVĒRTĒŠANAS PROCEDŪRAS

I.kategorija – vienkāršas uzbūves IAL, kas aizsargā pret minimāli kaitīgiem vai minimāli bīstamiem faktoriem, kurus lietotājs pats spēj laikus novērtēt,

- iekšējā ražošanas kontrole (A modulis (Regulas IV pielikums)),

II.kategorija – IAL, kas neatbilst ne pirmajai, ne trešajai kategorijai,

- ES tipa pārbaude (B modulis (Regulas V pielikums)), kam seko tipa atbilstība, pamatojoties uz iekšējo ražošanas kontroli (C modulis (Regulas VI pielikumā)),

III.kategorija - sarežģītas uzbūves IAL, kas aizsargā pret bīstamiem faktoriem, kurus lietotājs pats nespēj pietiekami ātri novērtēt un kuri apdraud cilvēka dzīvību vai negatīvi un neatgriezeniski ietekmē cilvēka veselību,

- ES tipa pārbaude (B modulis (Regulas V pielikums)), un kāda no turpmāk minētajām procedūrām:
 - i) atbilstība tipam, pamatojoties uz iekšējo ražošanas kontroli un uzraudzītām ražojuma pārbaudēm pēc nejauši izvēlētiem intervāliem (C2 modulis), kā izklāstīts VII pielikumā,
 - ii) atbilstība tipam, pamatojoties uz ražošanas procesa kvalitātes nodrošināšanu (D modulis), kā izklāstīts VIII pielikumā.

Lai veicinātu labāku izpratni un veidotu vienotu izpratni par IAL klasificēšanu, Eiropas Komisija sadarbībā ar Eiropas Standartizācijas Komiteju, paziņotajām institūcijām, Eiropas Savienības dalībvalstīm un Eiropas ražotājiem, izstrādāja IAL Vadlīnijas

TEHNISKĀ DOKUMENTĀCIJA

Tehniskajā dokumentācijā norāda līdzekļus, ko ražotājs izmanto, lai nodrošinātu IAL atbilstību piemērojamajām būtiskajām veselības un drošības prasībām, kas minētas Regulas 5. pantā un noteiktas II pielikumā.

Tehniskajā dokumentācijā ietver vismaz šādus elementus:

- a) IAL un tā paredzētās izmantošanas pilnīgs apraksts;
- b) to risku novērtējums, aizsardzībai pret kuriem IAL ir paredzēts;
- c) IAL piemērojamo būtisko veselības un drošības prasību saraksts;
- d) atsauces uz 14. pantā minētajiem saskaņotajiem standartiem, kas piemēroti IAL projektēšanā un ražošanā. Ja saskaņotie standarti piemēroti daļēji, dokumentācijā norāda piemērotās standartu daļas;
- e) citas tehniskās specifikācijas.

PAZIŅOTĀ STRUKTŪRA (IESTĀDE)

Dalībvalstis paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm struktūras, kas pilnvarotas veikt atbilstības novērtēšanas uzdevumus kā trešās personas saskaņā ar šo regulu.

ES ATBILSTĪBAS DEKLARĀCIJA

Ja ar atbilstošu procedūru ir pierādīts, ka IAL atbilst piemērojamajām būtiskajām veselības un drošības prasībām, ražotāji sagatavo 15. pantā minēto ES atbilstības deklarāciju.

ES atbilstības deklarācijā norāda, ka ir apliecināta atbilstība piemērojamajām būtiskajām veselības un drošības prasībām, kas izklāstītas Regulas II pielikumā.

ES atbilstības deklarācijai ir Regulas IX pielikumā norādītā parauga struktūra;

Ja uz IAL attiecas vairāk nekā viens Savienības tiesību akts, kurā ir prasīta ES atbilstības deklarācija, attiecībā uz visiem šādiem Savienības tiesību aktiem sagatavo vienu ES atbilstības deklarāciju. Minētajā deklarācijā norāda attiecīgos Savienības tiesību aktus, tostarp atsauces uz to publikācijām.

Ražotāji tehnisko dokumentāciju un ES atbilstības deklarāciju glabā desmit gadus pēc IAL laišanas tirgū.